

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНИ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

Пашић--Вилсону

— Поводом интервенције Сједињених Држава —

Поводом објаве рата Сједињених Америчких Држава Немачкој, Председник Министарског Савета, Министар Иностранних Дела, Господин Никола П. Пашић, упутио је следећи телеграм Председнику Вилсону:

„Вест, која нам стиже из Новог Света и која јавља објаву рата од стране Сједињених Америчких Држава Немачкој, примљена је од свију Срба као глас Провиђења, који окрепљује и соколи народну енергију, стављену сву од дужег времена у службу великом делу дефинитивне победе права, слободе и цивилизације. Племените и мудре речи Његове Екселенције Господина Председника Вилсона: да сваки народ треба да буде слободан и господар своје судбине, испуниле су срца свију Срба, Хвата и Словенаца, који под три разна имена сачињавају један и једноставан народ, надом да је дан њиховог националног ослобођења сада ближи и да ће ускоро наступити час њиховог уједињења у једну слободну државу. Српски народ, који је поднео највише искушење у овом светском рату и који је толико патнио у великој борби, што се већ тридесет месеци води са непријатељима његове слободе и независности, неће никада заборавити потпору и помоћи указане му од грађана Велике Демократије у најтежи тренутцима његове садашње борбе. Са највећом радошћу, дакле, он шаље братски поздрав великом и слободном американском народу, који је веран својим племенитим принципима хуманости, одлучио да пролије и своју крв за одбрану права, слободе и независности малих народа и да загарантује нову еру напретка и мира.

У име Српске Краљевске Владе,
Председник Министарског Савета
Пашић»

Американска помоћ

— Америчке мисије на нашем фронту —

У јучерашњем броју нашег листа донели смо вест, да је у нашу средину приспео симпатични и одани пријатељ нашег народа Д-р Рајан, и да се ставио на чело американских мисија, које се налазе на солунском, односно македонском фронту.

Велика слободна Америка и њен племенити и човекољубиви народ од самог почетка рата, издржава своје мисије на ратиштима Европе, да помоћу њих колико-толико ублажи невоље оних, које је рат довео до стања, у коме би без помоћи могли подлећи бедни, немаштини, болести па и самој смрти.

Америка спада у ред земаља, које су најобилатије у добротворима. У Америци се човек развија у сзими правцима па и у племенитом хришћанском човекољубљу. Нигде није тако човек трудољубив колико у Америци и пошто се трдољубље обилато на-

грађује нигде нема обезбенијег живота него тамо. То је узрок да су Американци у могућности да одвајају вишкове свога труда и да их понуде онима, који се налазе у невољи.

Сетимо се обилате помоћи американске мисије, коју је довео у Србију знаменити и чувени Д-р Стронг. Његова љубав и љубав његових сапутница, милосрдних сестара, према српским ратницима, урезана је дубоко у сва српска срца, и та љубав никад неће бити избрисана ни заборањена. Д-р Стронг гије ишао, него је јурио по ратиштима, брзим возовима и својим аутомобилима, да пружи помоћ тамо, где је била најпотребнија. Он је са својом мисијом стигао да пређе и врлетну Албанију, где је српским борцима давао предрокхране да их сачува од опасне болести пегавог тифуса која се тада, може бити сејана руком варварског

непријатеља, муњевито ширила по целој српској територији. Као да га сада гледам, где помаже својој послужу, да испод једне орловске стене и недогледне албанске планине између Ђукуса и Ђура разапине шаторе за преноћиште! У његову друштву беху и две племените и отмене даме: његова садања супруга и г-ца Мејерс. Какав контраст беху ови гости културне Америке, према дивљим становницима дивље албанске околине. Читаоци морају сами замислити јер се то не да описати!

Вратио се у своју отаџбину д-р Стронг, а већ стиже д-р Рајан! Његова мисија и ако прекинута у Београду привременим сломом српске државе, наставља се опет овде у Солуну. Њега љубав к српском народу опет привуче у српске редове.

Српски народ прати рад хуманих људи према којима осећа најчистију братску љубав и захвалност.

Д-р Рајан има, нама већ познате, енергичне и предане сараднике, које је он овде у Солуну затекао и који су већ стекли признање и љубав нашу а то су: симпатична и неуморна г-ђица Сименс. Њен рад у Србији Релиеф Фоунд-у, познат је нарочито са Крфа. Затим специјални делегати американског народног Црвеног Крста: г. г. Бак и Лонглин. То су млади и вредни људи, који нас својим марљивим радом потсећају на приче о вредноћи Американца, којом се стичу не милиони већ милијарде.

Они су већ прикупили материјал за две комплетне болнице и имају преко 200.000 килограма хране и материјала. То је намењено нашем становништву. Американске мисије већ хране хиљаде наших избеглица и дају им најпотребније ствари.

Ето, то је помоћ Америке, организована пре њеног уласка у рат против варвара средње Европе, који су имали фикс-идеју, да завладају свеом. Сада пак, када су и мирољубиви Американци потргли мач против непријатеља човечанства, може се као извесно сматрати, да ће помоћ из Америке бити

хиљадострука.

Нека је срећан рад нашим драгим Американцима и Америчким Сестрама!

Страна штампа

Америка у рату

«Форверд». «Ми имамо против себе новог непријатеља, чије су снаге велике, али се развијају постепено.»

«Штрасбургер Поста». «Пошто се америчка војска није никад мерила са европским снагама, ваља бити предострожан у суђењу о њој. Извесно је пак, да она може издржати поређење са макојом модерном војском Европе.»

«Берлинер Тагеблат». «Вилсонова политика имаће материјално и морално огроман утицај у Русији. Чудновато је, да је за Вилсона свако питање о сумаренима запостављено: он није више бранилац америчких интереса, већ одушевљени савезник Споразума.»

«Наје Фраје Пресе». «Америка је ушла у рат, јер не може више да даје муниције Савезницима (!!!). Труст челика и фабрике Бетлема изазвали су објаву рата. Овај трговачки разлог објављен је лаворима хуманитета.»

«Келнише Цајтунг». «Порука Вилсонова о рату срамота је за Америку. Непојмљиво је, како је шеф америчке републике мигао држати говор, који би се једва оправдао под пером новинара плаћених од Француске и Италије.»

«Дојче Тагесцајтунг». «Питање је, како ће Америка водити рат против Немачке. Говори се о милиону војника. Америчка флота помогла би енглеску. Могућа је интервенција америчке флоте, само не видимо, како би она могла ослабити дејство сумаренског рата.»

Ослобођење Арабије

«Ал Мокатан». (арапски лист у Каиру): «Дужност је Арабљана данас, да се спреме да управљају сами својом судбином. Њихови претци били су велики у књижевности, наукама и филозофији. Арабљани треба да пођу њиховим трагом. Ми се надамо, да ће арабљански шефови бити на челу овог напречног покрета и да ће дати добар пример народу својим речима, делима и гестовима. Путем науке абасирска држава цветала је и стекла велики глас. Данашња влада треба да усвоји исте принципе.»

У Русији

— Накнадни извештаји —

Петроград. — «Новоје Време» пише, да је генерал Александар изазивао више пута, да је бивша царица стално узимала учешћа у државним пословима. «Увек, кад би долазила у главни штаб, предстојала је нова несрећа». Генерал вели, да би он био дао оставку, да га рат није кривудио да остане на своме месту. Штирмер је имао само један сан: да закључи мир са Немачком.

Петроград. — Г-ђа Вирубова, која је Распућина представила царском двору, затворена је у Петропавловској тврђави.

Петроград. — Прве жртве револуције, на броју око 200 сачуване су на Марсову пољу у заједничкој гробници. Преко милион људи и жена учествовало је на погребу. При спуштању сваког ковчега, испален је по један топ са Петропавловске тврђаве.

Петроград. — «Новоје Време» износи, да царево имаће износи преко 65 милиона хектара

Петроград. — Објављено је да је недавно хапшење велике кнегиње Марије Павловне и многих лица из околине великог кнеза Бориса Владимировића, као и одвођење на Крим великог кнеза Николајевића, имало за повод, што су ови склопили заверу, да се велики кнез Николајевић прокламује царем, користећи се својим положајем генералисима.

Велика кнегиња Олга, сестра бившег цара, која се развела недавно од кнеза Олденбурга удала се за коњичког капетана Кулиновског. Официри пука, у коме је био Кулиновски принудили су овога да даде оставку, јер нису хтели да имају за друга рођака куће Романова.

Петроград. — Провизорна Влада одлучила је укидање смртне казне. Она ће се заменити по временом или вечитом робијом.

Петроград. — Министар војни објавио је, да се све уредбе о вероисповести у војсци укидају. У будуће, Руси који нису источне православне вере могу бити официри и могу походити војне школе. Од тога се изузимају лица немачког порекла прирођена после 1880. године. Министар правде, г. Керенски спрема закон, којим ће се сви ма изузев прирођених Немаца дати пуна једнакост права.

Петроград. — Г. Царетели и 6 других демократа из друге Думе вратили су се из Сибира, где су били у прогонству. Они су одушевљено дочекани.

Петроград. — Скуп официра и војника треће армије изгласао је једнодушно следећу резолуцију: 1) да свом снагом помажу нову владу; 2) да се одупру

оружаном силом сваком покушају повраћања старог режима; 3) да воде борбу до победе над немачким деспотизмом; 4) да се одржава војна дисциплина.

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —
Солун, 11. априла

Прекјуче су немачки авиоплани за бомбардовање морали да се врате под нападом енглеске авијатике. Јуче артиљериска активност, и поред јаке магле и снега, била је јака на разним местима фронта нарочито код коте 1050 и на сектору руском и италијанском. Пешачких напада није било.

Француски коминике

Париз, 11. априла

У току претпрошле ноћи јака обострана артиљериска борба јужно од Сен-Кантена и између Соасона и Ремса. Источно од Краоне наша је артиљерија интензивно одговарала непријатељској артиљерији, која је припремала напад. Али напад није могао бити извршен. Французи су одбили митраљеском и артиљериском ватром немачки напад на шиллак северо источно од Мон-О у Шампањи. Немци су поновили покушај у току ноћи на брег који Французи држе у масиву Моронвилера. Борба је на извесним тачкама била врло жива и завршила се у нашу корист. Источно од Сен Мишлеса и у Вевру Французи су одбили два немачка напада. У Вогезима немачки покушај напада јужно од брда Сент-Марн није имао успеха.

Париз, 11. априла
доцније

У Белгији Немци су предузели јуче изјутра више напада на разним тачкама фронта. Сви ти напади потпуно су одбијени. Нека немачка оделања, која беху продрла у истакнуте елементе одбачена су одмах после бајонетске борбе, оставивши нам заробљенике.

Између Соме и Оазе, француске батерије бомбардовале су успешно немачке организације.

Између Ена и Шмен де Дам Французи су напредовали северно од Сансиа. На сектору мајура Иртебиза жива артиљ. борба.

На осталом фронту артиљериска акција с прекидима.

Авијатика. — 9. априла француски пилоти оборили су 6 немачких авиоплана. Група од 14 француских авиоплана бацала је ноћу између 9. и 10. 1700 кг. експлозива на жељ. станице и логоре у долини Ена.

Италијански коминике

Рим, 11. априла

На фронту Трентина артиљ. дејство. Наша артиљерија проузроковала је пожаре у депоима Торболе и штете на станици Мартер (?) Код извора Риенце једно непријатељско едељење успело је да заузме ноћу један истакнут положај, али је у зору одбачено, оставивши нам заробљенике, од којих је један официр. На осталом фронту нормално дејство артиљерије.

Руски коминике

Петроград, 11. априла

Западни фронт. — Пушкарање и извиђања. У области реке, Немци су бацали на наше положаје експлозивна зрна. У Карпатима снежне вејавице.

Румунски фронт. — Пушкарање и извиђање. У току последња два дана снежне вејавице.

На осталим деловима фронта пушкарање и извиђање.

Авијатика. — У пределу Језера Миадзол наша артиљерија оборила је један немачки авиоплан, који је пао иза непријатељске линије.

Енглески коминике

Лондон, 11. априла

Јуче, у зору, напали смо на широком фронту на обема обалама Скарпе. Борба се наставља повољно по нас. Јужно од пута Бапом-Камбреј заузел смо ноћу остатак села Трескола и највећи део шуме Авренкура.

Доцније. — Огорчена борба водила се целога дана на обема обалама Скарпе и наше трупе заузеле су важне непријатељске положаје. Непријатељ је често предузимао снажне противнападе, али је претрпео велике губитке. Заузели смо село Гаврел и непријатељске одбранбене линије на простору од две и по миље јужно од села до гробља Рех. На десној обали Скарпе напредовали смо у јакој борби на широком фронту јужно и ист. од Монши ле Пре и заузели смо Гемат. Број заробљеника још није одређен, али прелази много преко хиљаде.

Јака и успешна активност авијатике. Оборено је 6 немачких авиоплана а 15 других принуђено да се спусте оштећени. Наша 2 авиоплана напала су 8 немачких и оборила два, а трећи принудила да се спусти оштећен. Један други немачки авиоплан, осим ових оборен је нашим топовима. Преко 7 балона принудили смо да се спусте. 4 наша апарата ни су се вратила.

Месопотамија. — Ноћу између 8. и 9. априла непријатељ је евакуисао остатак положаја Истамбулат. У зору 9. априла наше трупе, гонећи непријатеља, задобиле су заробљенике и заплениле једну хаубицу. Непријатељ се задржао на другом положају на десној обали Тигра на 9 миља ка Самари, где је одмах нападнут. Оборен је један непријатељски авиоплан. Погинуо је пилот, који је био командант авијатике, а апарат је пао у наше руке.

Месопотамија. — Ноћу између 8. и 9. априла непријатељ је евакуисао остатак положаја Истамбулат. У зору 9. априла наше трупе, гонећи непријатеља, задобиле су заробљенике и заплениле једну хаубицу. Непријатељ се задржао на другом положају на десној обали Тигра на 9 миља ка Самари, где је одмах нападнут. Оборен је један непријатељски авиоплан. Погинуо је пилот, који је био командант авијатике, а апарат је пао у наше руке.

БОРБЕ У МЕСОПОТАМИЈИ

Коментари »Дејли Кроникла«

Лондон, 11. априла

»Дејли Кроникл« у једном чланку о последњој победи генерала Мода каже: Ми ћемо кроз кратко време чути заузете Самаре, варош око које су Турци имали своје истакнуте положаје. Услед великих врућина сумњиво је да ће се Мосун, турски центар у Месопотамији, покушавати у овоме моменту. Има више могућности, да ће се догађаји развити у Палести-

ни, где су трупе генерала Миреја врло озбиљно ангажоване. Оне су заузеле истакнуте непријатељске положаје код Газе. Међутим, скорашња победа показује колику надмоћност има генерал Мод над Турцима. Његове су трупе прешле реку Шат-ел-Адем, која се улива у Тигар на тридесет миља испод Самаре. Оне су поразиле отоманске трупе, које су покушавале да се делом одупру, повлачећи се уз реку.

НАПАД НА ИТАЛИЈУ

Коментари неутралне штампе

Царих, 11. априла

Неутрална штампа стално говори о евентуалној аустро-немачкој офанзиви против Италије. »Журнал де Оланд« пише: Централне државе желе да униште своје непријатеље једног за другим. Али ако мисле на Италију не треба да заборава да је њена војска снабдевена бољом артиљеријом и великом количином муниције него што је била руска војска 1915. године и румунска војска 1916. и да су италијански војници јако одушевљени. »Газет де Лозан« сматра да је врло тешко да Немци могу иступити из Тријента у Венецијске равнице многобројну војску и ставити Италију у опасност. Италијанске положаје — каже лист, браће милиони добро наоружаних и опремљених војника чији је морал врло висок.

Позориште

Ускршње представе на Крфу

Чланови српског - краљевског Народног Позоришта и повлашћених путничких позоришта са г. Браном приредили су на Крфу 1. и 3. дана ускрса народне представе у маломе позоришту на Еспланади.

Првога дана давана је комедија »Чувај изм девојку« и фрагмент »Кнез Иво од Семберије.« Гђа Бранина певала је српске севдалинке, а г. Брана је извео свога »Ристу резервисту на Крфу.« Учествовао је и оркестар словенско-српске музике. Г. Шапоњић је рецитовао Дучићеву »Аве Србија«

У комадима су учествовали и наши познати глумци: г. г. Милорад Петровић, Брана, Шапоњић, Радовић, Димитријевић, као и гђе Нишлићка и Бранина и друге.

Другога дана поновљен је »Кнез Иво од Семберије« и поред обилатих других тачака приказана је духовита Бранина комедија »У смрт«

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Лондон. — Дописник »Дејли Меља« на француском фронту телеграфише да је морал немачког војника много опао после последњих пораза и да је депресија завладала услед слабог дејства немачке артиљерије.

Лондон. — Дописник »Сундеја Тајмса« у Петрограду јавља да руска влада врши живе припреме, да би победоносно отпочела операције против Немца.

Петроград. — »Рускоје Слово« од 27. марта публикује телеграм из Атине, који јавља, да извесни документи доказују, да су повереници грчког генералштаба у договору са немачким официрима у Тесалији, организовали скорашњи упад у неутралну зону. Између њих се спомињу официри Трандсфлакос и Дукас. Посланици Споразума су тражили да се ухапсе ти официри.

Вашингтон. Јавно мишљење је из дана у дан све расположеније о одашњем једног експедиционог корпуса у Европу. Председник сената цени, да је Америка не опреми милион војника, предузме издржавање, обуку и снабдевање подједнаког броја француских војника.

Париз. — Многобројне Американке из буржоазне и трговачких кругова изражују жељу да дођу у Француску и служе било по амбулантама било по другим цивилним службама. Примећује се на листи да су многобројни потписи и имена врло богатих Американка.

Лондон. — Из Њујорка јављају »Дејли Телеграфу« да је г. Жерар, бивши амерички посланик у Берлину говорећи у једном кругу у Бостону, проузроковао живу импресију на присутне када је изјавио да је Немачка намеравала у случају ако не успе да победи Енглеску сумаренском акцијом да пре-

ФЕЛТОН

М. Бојић

Неранцин цвет

О, неранцин цвет, мирисни и бели
И ми смо женици стигли из далека.
Царске твоје ките судба нам додели,
Јер невеста жудно на жалу нас чека.

О, неранцин цвет, окити нам чела!
Нисмо за плач дошли ни за покајање,
Нити нас је судба за робље дозела.
Младенци смо, што су дошли на венчање!

И невеста наша, Слава Победника
Са венцима рајским свежим и опојним
Чека драгог свога крвавога лика,
Чека га са стегом и трубама бојним.

О, неранцин цвет, случајем не зови
То знамење видно. О, заспи нас, заспи!
Море, хучном риком брак тај благослови!
Сунце, наше сунце, пулој златни распи!

Историје сумарена

Из »Крајере дела Сера« од З. III. 917.

(2)

Наш официр — помоћник био је због тога љут. Средом овде смо се могли извући из опасности, а да нам се ништа не догоди, и одосмо под водом на двајестину миља од Сазена; затим, у вече, били смо у близини острва Мерлера Ноћ се проведе на површини. 15ог крстарење под водом између Мерлера, Порто Палермо, Санти Каранта. То је било мало дана после искрцавања италијанског у Санти Каранта: морали смо наићи на саобраћај бродова. Овде се приближисмо под водом; није било ничега. Само далеко и мутно на перископу видела се једна крстарица поред обале:

била је једна јхта у извидници. Али овде се држасмо на даљини.

»Кад паде ноћ, извиђасмо на површину да бисмо узели ваздуха и напунили акумулаторе Идућег дана, појави се опет јхта, а видесмо и један брод који је ишао са Крфа за Санти Каранта. Понова спустисмо перископ; није се радило ништа. Али идућег јутра, 17ог, у 3 сата, тек што поче зора да свиће, поче да се приближава један брод с албанске обале праћен једним италијанским торпиљером. Брод је био Бормида.

»Командант сумарена нареди напад. Били смо неколико ме-

тара у дубини. Бесмо на пет стотина метара удаљени од двају бродова; беху пуштени торпеди против дуплог лова у размаку од два минута. На прву експлозију командант који је посматрао на перископу, јави: — Брод тоне.

— Није била истина! Али командант то објави.

»Сад је требало да експлодира и други торпед. Командант је био стално на перископу. Посада је без престанка клицала »ура!« честитајући себи на првом успеху. . . .

Али на ову велику радост дође тада један страхан догађај. Усклик застаде у грлу због једног силног удара, затим због једне страшне експлозије. Наш други торпед распрскао се далеко, али наш је сумарен упропашћен; као да је уд рен не-

несе рат у Америку и да на тај начин наплати учињене ратне трошкове. Немци су мислили да бомбардују велике америчке вароши.

Њујорк. — Америчка флота осигурава патролску службу дуж америчких обала замењујући англо-француске ратне лађе.

Петроград. — Г. Рођанко председник Думе, изјавио је да ће народ извршити подјеземље у Русији и да ће пројекат о томе бити поднесен уставној скупштини.

Лондон. — Ратни савет од-

лучио је мобилизацију свих лекара у Енглеској.

Лондон. — Г. Лојд Џорџ очекује се данас у Лондону по повратку из Париза.

Берн. — Према »Локал Анцајгеру« штрајкови још трају 25.000 радника из радионица за производњу муниције штрајкују. »Келнше Фолксцајтунг« јавља о штрајку у Лајпцигу. Избио је нов штрајк у фабрици муниције у Нирнбергу и поред писма генерала Хинденбурга да се предузме рад. Радници из јављају да немају снаге да про-
дуже рад.

Пажња.

Позивају се све оне српске избеглице које су се пријавиле ради шивења веша, да неизоставно 13. и 14. т. м. у 10 сати пре подне дођу у радионицу улица Касандра бр. 50 први спрат у близини грчког начелства — ради упута и пријема рада.

Читуља.

Далеко од своје породице, а у савезничкој Француској, умрла је 21. фебруара, тек год. Роксанда Самарџићева, наставница битољске гимназије.

Она је била на лечењу у санаторијуму Св. Јована Олфанског у Савоји где ју је смрт затекла.

Покојница је из честите куће Самарџића у Водену која је Српству дала више просветних радника.

Породици Самарџић наше искрено саучешће.

»Фигаро« од 29. марта п. н. јавља, да је у Пјерефсу (Вар), у Француској умро од задобивених рана пуковник Чедомир Васић. Бог да му душу прости.

30. марта у Ахилеону у болници на крфу преминуо је Милош Сокић, трговац из Штитара из Мачве, који је за грађанске заслуге био одликован Таковским Крстом и Орденом Св. Саве. Бог да му душу прости.

Објава.

Упис српских избеглица за помоћ за месец април ове год. почиње од данас, с тога нека се свако, ко жели исту пријавити лично канцеларији Владених Комесара и собом понесе и свој пасош.

Упис ће се завршити 12. ов месеца.

Из канцеларије Владених Комесара 5. априла 1917. године. Бр. 1086 у Солуну.

Пелцовање.

Препоручује се српским избеглицима, у њиховом сопственом интересу, да се сви без разлике пелцују од богиња.

Пелцовање ће се вршити бесплатно у избегличком логору и то од 7. до 17. ов месеца од 9 до 12 часова сваког дана.

Из канцеларије Владених Комесара 5. априла 1917. године бр. 1224. Солун.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —

Солун, 11. априла.

10. априла местимично пуш

карање предњих делова.

Бормиде, са стране на којој је примећен перископ. Тако се поставио између циља и избаченог пројектила: жртвовао се, да би спасао лађу, која му је била поверена. И прими торпед намењен лађи.

Бормида међу тим није се била збунила. Спасена великодушним пожртвовањем, даде се што је брже могла ка сумарену, дође изнад њега и удари га својим кљуном. Пасада чу неки урлик, веко брујање у лађи. После тога Бормида се удаљи, спусти у море барке за спасавање бредоломника са Немба. Све ово извршено је с муњевитом брзином.

Немдо је имао бок процепљен. Али не хтеде напустити борбу, не хте да прости да му измакне плен. Командант и морнари и талијански имађаху још снаге

Повлачење трупа

Петроград, 11. априла

Немци су запалили многе вароши у Румунији и повлаче своје трупе са румунског фронта. Они концентришу трупе у области око Балтичког Мора за офанзиву у правцу Риге.

Дао оставку

Петроград, 11. априла

Генерал Лешчински, командант трупа на румунском фронту, поднео је оставку.

Штрајкови у Пољској

Женева, 11. априла

У Пољској је избио штрајк швајцарских радника. Општи штрајк влада у железничким радионицама и у фабрикама у Варшави и у Лоцу. Публиковане су анти-немачке прокламације у Варшави које су проузроковале дивље поступање од стране власти али без резултата.

Опсадно стање

Амстердам, 11. априла

У Магдебургу штрајкују 10.000 радника. Објављено је опсадно стање у вароши.

Радници против засебног мира

Петроград, 11. априла.

На конгресу радничких делегата г. Соколов, председник, одговарајући на питање да ли конгрес представља хипотезу о засебном миру изјавио је: »Конгрес одбија сваку мисао о засебном миру«.

Енглески краљ Поенкареу

Лондон, 11. априла

Њ. В. Краљ Ђорђе честитао је једним телеграмом г. Поенкареу велике француске успехе од прошле недеље. У телеграму се вели: »Ове вести примљене су од мене и мога народа са највећим задовољством. Ја сам сигуран, да су победе наших удружених војска залаге будућих успеха«.

Криза у Аустрији!

Лондон, 11. априла.

Немачка штампа коментарише са све већим огорчењем министарску кризу у Аустрији и њен развој. Званични лондонски кругови верују у могућност, да је овај гнев привидан инспири-

сан од званичних немачких кругова, да би се обманула руска јавност односно искрености намера Аустрије према Русији.

Најновије вести

Петроград, 11. — Конференција Савета провинцијских и радничких и војничких делегата завршена је. Она је закључила, да је потребна мобилизација свих живих снага народних против непријатеља. Револуционар Леђин, који је хтео још говорити о потреби закључења мира изазвао је силно огорчење и могао је побећи праћен звиждањем слушалаца.

Њујорк, 11. — Међу Словенима у Америци влада једнодушно убеђење о потреби уништења Аустро Угарске. Свуда Словени хитају са пријавама у словенске легије, које се обрзују по овлашћењу Америке и Споразума.

Вашингтон, 11. — Цео Вашингтон искићен је заставама у част дочека француске и енглеске мисије. Све куће, кола, трамваји, аутомобили украшени су заставама Савезничким. Балфурова мисија стигла је јуче у једно пристаниште Сев. Америке и очекује се данас у 3 часа у Вашингтону.

Петроград, 11. — Албер Тома, Француски министар муниције стигао је у Петроград.

Буенос Ајрес, 11. — Јуче је овде приређена величанствена манифестација француској, Сјед. Државама и Савезницима. Протрамали су се узвици: рат! рат!

Петроград, 11. — Владимир Корољенко, славни руски писац објавио је у »Рјечи« дирљив апел у коме вели: »Хохенцолерн има потребу да Русија остане у ропству. Зато се цела Русија мора дићи као један човек. Пред том опасношћу, ми морамо заборавити све наше распре и све расправе о будућности.

Наш најближи задатак је да победимо непријатеља. Оставимо за сутра друга питања, јер није довољно уживати слободу, треба је и заслужити, а то има само једно средство. Врховни напор да се потуче непријатељ.

сти његове синове Станоја и Љубисава да су код куће сви здрави. Светолик и Константин су код куће. Моли за што чешћи извештај.

— Мих. В. Деспотовић из вароши Варварина, извештава Адама Ружића, из Обрежа, да су примили извештај о њему и да му је жена Христина, Бора, Бранко, Грозда и мати Патрија сви здрави и да је код куће Живојин и сви поздрављиви.

— Миливоје Благојевић из Бачине извештава Божића Ђорића и Симу Благојевића, из Бачине да су сви здрави и да не брине.

— Сзетислав Митровић из Избенице, извештава Живојина Станојевића и Миљушка Митровића из Избенице да су им у кућани живи и здрави.

Све ове дописне карте налазе се у Команди Места у Солуну, где се треба за исте обратити.

Дневне вести

Српски Црвени Крст у Француској.

У Хавру у Француској образован је пре три месеца Одбор од француских дама за помагање српских заробљеника. Председништво нашег Црвеног Крста одобрило је овом Одбору да се служи са знаком Црвеног Крста и узело га под своје окриље. За кратко време тај одбор је постигао лепе резултате. До 2 марта испраћени су пакети са намирницама за 180 лица. Хвала племенитим кћерима Француске на њихову труду.

Предавање у Милану.

Професор г. Миодраг Ристић држао је 21. марта у Миланском филолошком клубу предавање о Србији под насловом »Херојска Србија.« Говорник је при крају срдечно поздрављен од публике.

Постављења.

За писара I класе Главног Државног Рачуноводства постављен је г. Милутин Марковић писар исте класе канцеларије краљевских ордена.

За шефа у одсеку књиговодства у Главном Државном Рачуноводству постављен је књиговођа истог одсека г. Драгомир Крњајић.

Производња муниције.

Из Токија јављају: Јапанска је влада одлучила да се појача рад у радионицама за производњу муниције и ратног материјала који су намењени Русији. Ако је потребно изјавио је главни министар, она ће мобилисати целу индустрију земље само да Савезници победе.

ким ужасним маљем. А бомбе су падале на нас са ужасном детонацијом. Ко их је бацао? И ко је дошао изнад нас? У. 16. био је погођен: добио је ударац у предњем делу и три - четири експлозије у задњем делу. Вода је улазила на предњем делу с леве стране, испод акумулатора.

»Сумарен се наже напред и спусти се брзо. У броду се чу само урлање запрепашћеног људства. Ревносно журнумо да испразнимо двогубе зидове и да истиснемо напоље воду, која је јако навирала. Могло се нешто мало попети у вис, али смрт је већ била ушла у сумарен: сви смо то осетили. Вода није излазила; улазила је!

»Појасеви за спасавање! — Јекну к командант блед као смрт; и додаде: »Мој је појас пропао. Неће ме моћи издржати!«

Италија и Америка.

Италијански лист »Кориере де ла Сера« јавља да ће италијанска влада такође послати у Америку неколико чувених личности који ће честитати у име народа и владе улазак Сједињених Држава у европски конфликт.

Командант флоте.

Из Петрограда јављају: адмирал Јулшак наименован је за команданта флоте у Балтичком мору. Он је најмлађи руски адмирал и ужива велики престиж код marinaца.

† Јелена Радојловић.

Из Женева јављају да је пред Ускрс преминула у Београду Јелена Радојловић сестра г. Радоја Радојловића начелника пошта и телеграфа Врховне Команде. Покојници нека је лака српска земља, а породици г. Радојловића наше искрено саучешће.

Торпиљиране лађе.

Из Атине јављају: Немачки је сумарен потопио у Атланском Океану грчке лађе »Одисеус« од 6500 тона и »Зиновијук« од 5300 тона.

Оставка.

Из Беча јављају у Цирих да је граф Тиса први мађарски министар поднео своју оставку аустријском цару Карлу.

Криза у Немачкој.

Из Лондона јављају: Немци купују руску монету у Пољској. Ово доказује да им је потребан савезнички новац како би зауставили брзо падање марке. То је знак страшне финансијске ситуације у Немачкој.

»Други официр му без воље понуди у замену свој појас; командант га прими: . . . И баца се напоље међу првима кроз вратанца с м ком отворена. И спасе се.

»Сумарен се сјури на ниже готово одмах. Неколико нас се спасосмо.

* * *

Ово се догодило под водом. На морској површини одиграла се у томе моменту једна драма пуна храбрости и самосудицања.

Бормиду је спроводио контра торпиљер Нембо. Он је био видео перископ непријатељског сумаренца, кад се појавио и одмах затим повукао; рачунао је на неминовно бацање торпеда, и да би спасао брод, који је носио трупе, оде, што је могао брже, да се постави с брца

За издавање. У средњим вароши, у близини «Беле Куле» издаје се одмах лепа соба са или без намештаја. За ближа обавештења обратити се уредништву.

Лекар за унутрашње болести

Д-р Алексопулос К.

бив. лекар у скопљ. болници прима у своје стану, ул. Цимиски 108, (близу Команде Места) од 8—10 и од 2—4 свакога дана. Сиromaшне српске избеглице лечи бесплатно.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Арист. Христодулу

прима у својој клиници од 3 до 6 и по час. по подне. Улица Егнатија бр. 314.

Нове књиге

Изашле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:
Са српског фронта. Од В. Лазаревића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Ђипија. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Божур. Српска читанка, Приредиле: Љуб. Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити

1) Код издавача Николе Л. Бркића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића цвиница, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига уз ресторацију «Београд» у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручења.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, мореко приста ниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатер.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

Књижара

РАДИУМ

Улица Венизелос 7.

Има све врсте илустрованих листова, забавних књига: француских, енглеских и талијанских. Продајна цена као у Француској.

Велики избор хартија за писма, Сатова, артикала и прибора фотографских најпринзатијих фабрика «Кодак» и «Лјимијер».

Извршује све фотографске радове за 24 часа. Огромно стовариште парфимерије и артикала за тоалету.

Разне робе стакларске, посуђа и кухињских потреба. 2—30

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро - Александрија --- Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Српско Трговачко Друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своје стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убризгавања Неокатварана као и новог француског препарата «Галил» противу сифилиса.

Париска хируршка зубна клиника
Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао
улице Венизелос 97.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1---
„ Гиубек	„	0'80
„ Јаки	„	0'65
„ Аџрос	„	0'50